

Renkaan

kierrätys

Suomen Rengaskierrätys Oy:n tiedotuslehti

1 • 2018

Mitä judomiehet tekevät kierrätysrenkaalla? [6](#) • Yritys JC Trading [8](#) • Viheliäiset ohjauskulmavirheet [9](#)
Alan vaikuttajat Tuottajavastuuiltapäivässä [12](#) • Kolumnisti Jussi Halli [15](#)

TEAM PUUMALAINEN

MIKÄ Judotalli Mikkelissä.

JÄSENET Judokat Martti ja Juho Puumalainen, valmentaja Alain Calderin.

MITÄ Käyttävät harjoittelussaan traktorin, kuorma-auton ja henkilöauton kierrätysrenkaita.

MOTTO Tähtäimessä mestaruus. Aina.

LUE LISÄÄ s. 6-7.

1/2018

4 Tien päällä

Renkaiden suhteellinen markkinaosuus Suomessa 2017

6 Hyötykäyttö

Team Puumalaisen judoveljekset käyttävät treenaamisessaan apuna kierrätysrenkaita

8 Yrittäjä

JC Trading vie käytettyjä renkaita ulkomaille

9 Turvallisuus

Virheellinen alustageometria kuluttaa renkaita epätasaisesti

10 Kierrätys

Suomen Kiertoketju Oy kierrättää renkaita pyrolyysillä

12 Alan vaikuttaja

Tuottajavastuuiltapäivässä ratkottiin kierrätysalan haasteita

14 Tuottajavastuu

Näin kierrätetään SE-romua

15 Kolumni

Jussi Halli: Datan hinta

"On hieno fiilis, kun rekka tulee pihaan tyhjänä ja lähtee täytenä."

Carita Salonen ja Joni Ylilampi
JC Trading

Kierrätysmaksut alenivat

TALouden ELPYMINEN on näkynyt kierrätysrengastuotteiden lisääntyneenä kysyntänä. Rengasmateriaalin käyttöä on helpottunut myös vuoden alussa voimaan tullut MARA-asetus. Käytön esteenä ei enää ole raskas luvitusprosessi. Tämän takia on maanrakennuspuolella käynnistynyt lukuisia uusia projekteja.

ALENSIMME KIERRÄTYSMAKSUJA vuoden vaihteessa keskimäärin 10 %, suurimpia maansiirtokonerenkaita lukuun ottamatta. Esimerkiksi henkilöauton renkaan kierrätysmaksua alennettiin 1,92:sta 1,74 euroon ja kuorma-auton renkaan 9,49:stä 8,54 euroon. Kierrätysmaksujen alentamisen on mahdollistanut tehostunut keräys- ja jalostustoiminta.

VASTAANOTTOPISTEISIIMME on alkanut ilmestyä ylimääräistä jätettä. Suurin tällainen jae on kumitettut pienkaivureiden ja muiden laitteiden telat. Myös moottorikelkkojen telamattoja on löytynyt enenevässä määrin.

Vastaanottopisteemme ovat vain renkaita varten. Niihin ei saa jättää muuta jätettä. Ne aiheuttavat paikalliselle yrittäjälle ylimääräisiä kustannuksia, koska niille on järjestettävä aivan omat käsittelynsä.

Mielestäni kumitettujen telojen ja teloilla liikkuvien laitteiden maahantuojien olisi aika ottaa vastuu tuotteidensa asianmukaisen kierrätyksen järjestämisestä, eikä jättää kustannuksia muiden maksettaviksi.

TALVI JÄÄ taakse, ja kausi vaihtuu kesään. Muistathan tarkistaa ennen käyttöönottoa kesärenkaiden kunnon ja ottaa tavaksi tarkistaa renkaiden paineet ja yleiskunnon vaikkapa kerran kuukaudessa.

Leppoisia kilometrejä,

Risto Tuominen
Päätoimittaja

Renkaankierrätys

**SUOMEN
RENGASKIERRÄTYS**

Julkaisija Suomen Rengaskierrätys Oy • **Päätoimittaja** Risto Tuominen • **Tuotanto** A-lehdet Oy

Tuottaja Jouko Vuorela • **Art Director** Mikko Hirvonen • **Kansikuva** Jussi Eskola

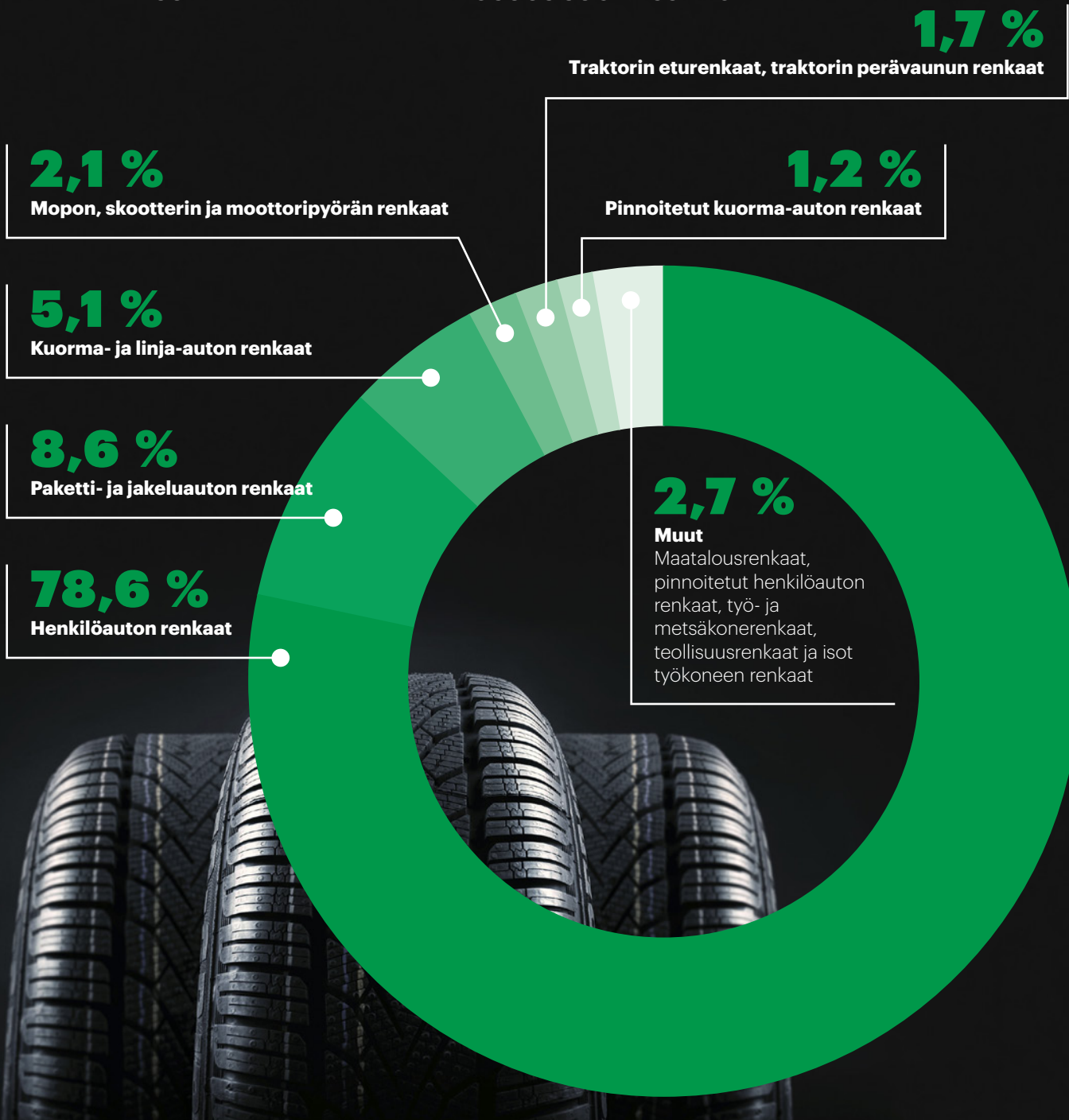
Paino Forssa Print • **palaute@rengaskierratys.com** • **www.rengaskierratys.com**

Tilaa Renkaankierrätys-lehti nettisivuiltamme: www.rengaskierratys.com

Rengaskaupassa kuhisi

Suomen markkinoille 2017 tulleista renkaista ylivoimaisesti suurin osa meni henkilöautoihin, vähiten puolestaan isoihin työkoneisiin.

RENKAIDEN SUHTEELLINEN MARKKINAOSUUS SUOMESSA 2017

Kerro, mistä haluaisit lukea tässä lehdessä? palaute@rengaskierratys.com

1,6–4,0 mm

Kesärenkaiden pääurien syvyyden pitää olla vähintään 1,6 mm. Pääurilla tarkoitetaan leveitä uria noin kolmen neljänneksen laajuudella renkaan kulutuspinnan keskiosassa. Vetsille keleille suosituksena on vähintään 4,0 mm:n urasyvyys.

EI KUMITETTUJA TELOJA, KIITOS!

Jos kumitettu tela joutuu rengasleikkuriin, se rikkoo leikkurin. Niitä ei saa jättää Rengaskierrätyksen vastaanottopisteisiin renkaiden sekaan. Kumitettuja teloja käytetään pien-kaivureissa, moottorikelkoissa ja mönkijöissä.

9.4.

Tänä vuonna nastarenkaat pitää vaihtaa pois viimeistään **maanantaina 9. huhtikuuta**; tosin niitä voi käyttää senkin jälkeen, mikäli keli sitä edellyttää.

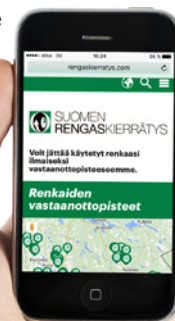
AVAINTERMIT TUTUIKSI

Loppuun ajetut renkaat ovat lain minimitasolle kuluneet renkaat, joita ei voi enää valmistella tai pinnoittaa uudelleenkäyttöön.

Tee jälkikiristys, kun olet renkaiden vaihdon jälkeen ajanut noin **100 kilometriä**. Erityisen tärkeää se on, jos autossa on alumiinivanteet.

Vieraile verkkosivuillamme

Voit jättää käytetyt renkaasi maksutta johonkin yli 2900 vastaanottopisteestämme ympäri maan. Lähimmän löydät verkkosivujemme kätevästä karttapalvelusta.

www.rengaskierratys.com

VANTEET POIS LISÄMAKSULLA

Rengaskierrätyksen vastaanottopisteet ottavat maksutta vastaan vain vanteettomia renkaita. Vanteet poistetaan rengasliikkeissä erikseen sovittavaa korvausta vastaan.

Runkomies-kortti uudistui

Uudet, oheisen kuvan mukaiset runkomieskortit on otettu käyttöön 1.1.2018. Vanhat kortit eivät ole enää voimassa.

Martti Puumalainen treenaa judoheittoa nuijimalla lekalla kuorma-auton rengasta, ja Juho Puumalainen odottaa vuoroaan vieressä.

VIELÄ YKSI KERTA!

Kun satakiloiset judokaveljekset Juho ja Martti Puumalainen treenaavat, kyytiä saavat myös isokokoiset kierrätysrenkaat.

TEKSTI JA KUVA JUSSI ESKOLA

U rasyvyys on olematon, mutta lukemattomien maantiekilometrien kuluttama kuorma-auton rengas pyörii edelleen vinosti. Judoka Martti Puumalainen, 20, napaa 60-kiloisen renkaan käsiinsä ja heittää sen matolle, kerta toisensa jälkeen.

”Renkailla saa kroppaa kuormitettua tosi hyvin ja monipuolisesti”, hän kertoo puuskutuksen tasaannuttua.

Kun on judoharjoitteiden vuoro, Martti viskaa 22-vuotiaan Juhon olkansa yli tyylipuhtaalla morote-seoi-nagella, kahden käden olkavarsiheitolla. Sata kiloa lentää siinä missä rengaskin. Sitten veljekset vaihtavat rooleja ja erilaiset heitot jatkuvat.

Juho ja Martti Puumalainen aloittivat judon 6-vuotiaana ja kilpailivat ensimmäisen kerran 10-vuotiaana.

”Ennen ensimmäistä matsia jännitti tosi paljon, kun ei oikein tiennyt, mitä on tulossa”, Martti muistelee.

**Käytämme
eniten traktorin-
renkaita, mutta
myös kuorma- ja
henkilöauton
renkailla saa
hyviä treenejä.**

”Sinulla oli tyttöjä vastustajina”, Juho lisää.

”Joo, en oikein tykännyt siitä silloin. Ja vielä hävisin niille”, Martti sanoo.

”Olimme niin isokokoisia, että jouduimme ekoina vuosina yleensä vanhempien sarjoihin. Ei ollut meidän ikäisissä saman kokoluokan vastustajia”, Juho muistelee.

Eikä riittävän kookkaita vastustajia ole löytynyt Suomesta myöhemminkään. Siksi veljekset ovat viime aikoina käyneet harjoittelemassa Pietarissa.

JUHO JA MARTTI Puumalainen harjoittelevat 8–12 kertaa viikossa, yhteensä 20–24 tuntia, mutta niistä vain kolme kertaa lajiharjoittelua. Satakiloisten judokien kropat eivät kestäisi enempää.

”Ulottuvuudella on aika iso merkitys judossa. Juho on 189-senttinen eli kolme senttiä minua pidempi ja teknisempi, mutta toisaalta minä olen aika paljon vahvempi. Juho on rauhallisempi ja miettii tarkemmin, mitä tekee. Minä vedän enemmän vain voimalla”, Martti kertoo.

”Martti on aikamoinen taistelija. Hän ei luovuta millään, varmaan kuristuisi tajuttomaksi ennemmin kuin taputtaisi mattoon. Ja treeneissä hän painaa aina ihan täysillä. En tiedä ketään, joka treenaisi yhtä paljon kuin hän”, Juho kuvailee.

Veljekset ovat otelleet kisoissa vastakkain 15 kertaa. Juholla on yhdeksän voittoa, Martilla kuusi.

”Mutta viime matsin voitin minä”, pikkuveli Martti virnuilee.

JUDO VAATII monipuolista fyysistä harjoittelua. Kuntosalin, lenkkeilyn ja hiihtämisen lisäksi kuubalaisvalmentaja **Alain Calderin** on kehittänyt veljeksille mitä mielikuvituksellisempia treenejä. Kesäisin veljekset kantavat toisiaan rantahiekalla eri tavoin – ohikulkijoiden ihmetellessä. Myös kierrätysrenkaat ovat vakiintuneet osaksi harjoitusrekvisiittaa.

”Tyypillisessä kuntopiiriliikkeessä pyöritämme rengasta ja hyppäämme sitten sen yli. Sitä kun tekee minuutin, saa lihakset aika hapoille”, Martti kertoo.

Joustavana materiaalina rengas on hyvä nivelille. Juhon mukaan loukkaantumisriski renkaiden kanssa on pieni – ainakin, jos tietää mitä tekee.

”Käytämme eniten traktorinrenkaita, mutta myös kuorma-auton ja henkilöauton renkailla saa hyviä treenejä.”

Puumalaisten tavoitteena siintää Tokion olympialaiset vuonna 2020. Lukuisat SM-, PM- ja eurocup-mitalit antavat luottamusta kansainvälisen huipun tavoitteluun.

”Onhan se paras tunne, kun on voittanut matsin ja näyttänyt, mitä osaa – varsinkin, kun on tehnyt kovasti töitä sen eteen”, Martti kertoo.

”Mitään ei saa ilmaiseksi. Treenaaminen on se raskas osuus, ja tulos tulee työnteon kautta.” ●

Rengaspari

TEKSTI JA KUVA JUSSI ESKOLA

KYLÄTIE MUTKITTELEE hämäläisessä maaseutumaisemassa. Nokian Tottijärvelle saapuu tätä tietä pitkin 30000–40000 käytettyä autonrengasta vuodessa. Saman verran niitä kulkee myös toiseen suuntaan.

”Kierrämme kuorma-autolla ympäri Pirkanmaata hakemassa käytöstä poistettuja renkaita rengasliikkeiden konteista. Pyörää on kerättävä, jos haluaa myydä jotain”, yrittäjä **Joni Ylilammi** toteaa.

Rikkinäiset renkaat päätyvät Kuusakoskelle loppusijoitukseen. Käyttökelpoiset, ehjät renkaat myydään, etenkin Baltian maihin, Venäjälle ja Keski-Eurooppaan.

”Paljon näitä renkaita menee, ja pakko on saadaakin menemään”, Joni kertoo.

Pakkaslumi peittää lukemattomia rengaspinoja. Nämä renkaat lähtevät pihasta aiemmin kuin lumi.

”On hieno fiilis, kun rekka tulee pihaan tyhjänä ja lähtee täytenä.”

JONI YLILAMMI osti JC Tradingin yhdessä vaimonsa Carita Salosen kanssa neljä vuotta sitten.

”Ostimme valmiin liiketoiminnan Missabib Oy:ltä, joka oli aloittanut sen 80-luvulla.”

Yrittäjäpari on ollut hankintaansa tyytyväinen.

”On mukava tehdä töitä kotoa käsin ja suunnitella omat aikataulunsa. Melkein kaiken teemme alusta loppuun yhdessä”, Carita kertoo.

Lumisten rengaspinojen mustavalkoisessa maisemassa vilahtaa punainen pipo. Rengasrallin lisäksi yrittäjäpariskunnan arjen täyttävät 4- ja 6-vuotiaat lapset sekä neljä hevosta. Työpäivät venyvät usein kellon ympäri. Painavien renkaiden kanssa työskentely käy urheilusta, ja sää tuo omat haasteensa.

”Syksy on raskainta aikaa. On pimeää, sataa ja renkaat ovat täynnä vettä”, Joni kuvailee.

Ajokilometrejä kertyy vuodessa 60000.

”LAINSÄÄDÄNTÖ TUO omat haasteensa. Sen takia emme enää voi toimittaa renkaita esimerkiksi Afrikkaan. Jos renkaat pakkaa sisäkkäin, ne luokitellaan jätteeksi. Keski-Euroopassa lakia tulkitaan eri lailla, joten heillä on iso kilpailuetu”, Joni harmittelee.

”Pyrimme olemaan ekologisella asialla. Olisi järjetöntä tuhota isoja määriä käyttökelpoisia renkaita, joille on menekkiä muualla.”

Tulevaisuudennäkymät alalla ovat vakaat. Kierrätysrenkaita riittää, samoin kysyntää niille. Yrittäjäpariskunnalla on selkeä käsitys omista vahvuuksistaan.

”Panostamme laatuun. Koska teemme itse kaiken alusta loppuun, laatu on hyvää”, Carita painottaa.

”Asiakas saa, mitä tilaa eli ehjää pyörää”, Joni jatkaa.

”Kun ostaja on tyytyväinen, hän tilaa uudestaan.” ●

”

Kun ostaja on tyytyväinen, hän tilaa uudestaan.

Auton virheellinen alustageometria on aiheuttanut sen, että renkaan toinen olkapää on selvästi toista kuluneempi.

Kenkut kulumat

Ajoneuvojen ohjauskulmavirheet aiheuttavat paljon rengasongelmia.

TEKSTI JA KUVA JUSSI ESKOLA

Matti Morri pyörittelee rengasta tottunein ottein. Hänellä on 28 vuoden kokemus Nokian Renkaiden teknisen asiakaspalvelun päällikkönä.

”Tämä on auton virheellisestä alustageometriasta johtuva ongelma”, Matti kertoo.

”Renkaan toinen olkapää on paljon toista kuluneempi. Tämä on mennyt niin sanotusti hampaille.”

Rengas on päässyt niin huonoon kuntoon, ettei siitä ole enää kuin jalkapallokentän kumirouheeksi.

”Pitkälle kehittynyt epänormaali kuluma on hankala korjattava. Vaikka ohjauskulmavirheen korjaisi, kuluminen jatkuu epätasaisesti kehäerosta johtuen.”

Epätasaiset kohdat renkaan olkapäässä alkavat rallattaa auton alla ja aiheuttavat tärinää.

”Sitten rengas lähetetään meille ja sanotaan, että tässä on valmistusvirhe. Mutta kun sellaisia renkaita ei oikein osata tehdä, jotka kuluisivat vain toinen olkapääalue edellä.”

Etenkin nuoret autonharrastajat vaihtavat autoihin liian leveitä tai väärän off set -mitan vanteita. Aina virhekulmat eivät ole vain auton tuunaajien ongelma.

”Autonvalmistajilla on nykyään sellainen synti, että alustageometrian toleranssialueet kasvavat ja kasva-

vat. Se johtaa siihen, että vaikka ohjauskulmat olisivat toleranssiarvojen mukaiset, renkaat saattavat silti lähteä kulumaan virheellisesti”, Matti toteaa.

Alustageometrian arvoja tarkastellessa tulisi aina kiinnittää huomiota jokaisen yksittäisen pyörän kulukuuntaan ajoneuvon keskilinjaan nähden.

”Säännöllisin väliajoin olisi tarkistettava, että ohjauskulmat ovat toleranssiarvoissa, ja mielellään lähempänä minimi- kuin maksimialuetta.”

Matti Morrille varma kevään merkki on se, että ohjauskulmavirheiden aiheuttamat reklamaatiot lisääntyvät.

”Kevään karkeilla asfalttiteillä renkaan kulumisnopeus on 4–5-kertainen keskikeskään verrattuna. Jos ohjauskulmat ovat vinksin vonksin, totta kai renkaat kuluvat nopeasti huonoon kuntoon.”

Miltei poikkeuksetta tällaisissa tilanteissa ajoneuvon kulumavirhe on ollut olemassa jo aiemmin. Jousitavilla talvirenkailla ajettaessa, pienen kitkan alueella, se ei kuitenkaan ilmene.

”Jäykempirakenteisilla kesärenkailla pienikin virhekulma aiheuttaa karkealla asfaltilla nopeasti epänormaalia kulumaa”, Matti toteaa.

”Näin käy tänäkin keväänä. Se on ihan varma.” ●

RENKAASTA RAAKA-AINEIKSI

Suomen Kiertoketju Oy:n tavoitteena on tuottaa kierrätysrenkaista pyrolyysillä 4000 tonnia öljyjaetta, 2000 tonnia hiiltä, 800 tonnia kaasua ja 700 tonnia metallia vuodessa. Uusi teknologia on tärkeä askel kiertotalouden kehittämisessä.

TEKSTI JA KUVAT JUHO PAAVOLA

Vaikea sanoa, kumpi hohtaa kirkkaammin, uutukainen teollisuuslaitos vai sitä ympäröivä vitivalkoinen hanki. Siellä sininen liekki kipinöi, kun

Sami Kallio viimeistelee pyrolyysireaktorin kammioita Nokian Kolmenkulmassa.

Kun Suomen Kiertoketju Oy:n laitos on valmis, se muuntaa käytöstä poistettua renkaista pyrolyysin eli kuivatislauksen avulla sataprosenttisesti uusioraaka-aineiksi.

”Meidän piti olla toiminnassa jo loppuvuodesta. Aloitimme ylösajon, mutta havaitsimme vikoja, jotka halusimme korjata, ja hienosäätää laitoksen kerralla kuntoon”, Suomen Kiertoketju Oy:n toimitusjohtaja **Kaisa Suvilampi** kertoo.

Tavoitteena on aloittaa tuotanto täydellä teholla kevään kuluessa. Suomen hallituksen kärkihankkeisiin kuuluvan kiertotalouden näkökulmasta Nokian laitos on tärkeä askel. Renkaat kierrätetään Suomessa tehokkaasti, mutta Kolmenkulmassa niistä saadaan ensimmäistä kertaa täällä erotetuksi uusioraaka-aineita.

”Saamme renkaista talteen öljyn, hiilen ja raudan sekä sivutuotteena syntyvän kaasun. Käytännössä rengas muuttuu uusiomateriaaliksi sataprosenttisesti.”

PARISENTTISIKSİ PALOIKSI murskattua rengasrouhetta kuumennetaan noin 400–500 celsiusasteen lämpötilassa hapettomassa tilassa, minkä takia se ei syty palaamaan.

”Kaikki haihtuvat yhdisteet höyrystyvät. Otamme höyryn talteen, lauhdutamme sen ja tislaamme öljyn irti. Renkaiden sisältämä hiili ja rauta puolestaan jäävät prosessissa jäljelle kiintoaineiksina”, Kaisa sanoo.

Menetelmänä pyrolyysi on tuttu. Autonrenkaitakin käsitellään maailmalla sen avulla jonkin verran.

”Muut tehtaat perustuvat panostekniikkaan, eli niissä ajetaan ja käsitellään kerrallaan vain yksi satsi. Meillä on jatkuva linjasto, joten pystymme toimimaan keskeytyksellä vuorokauden ympäri päivät toiseen. Se tekee menetelmästäme ainutlaatuisen.”

Laitteiston Suomen Kiertoketjulle on toimittanut salolainen Ecomation Oy. En-

4 × FAKTA

1 Suomen Kiertoketju Oy:n omistaja on Taaleri Oyj:n noin 40 miljoonan euron arvoinen Kiertotalousrahasto.

2 Kuivatislaamo työllistää alkuvaiheessa suoraan 4 laitoshenkilöä.

3 Sen kapasiteetti on 7500 tonnia renkaita vuodessa.

4 Investointien arvo on yhteensä noin 5,5 miljoonaa euroa.

"Käytännössä rengasrouhe muuttuu uusioraaka-aineiksi sataprosenttisesti", Suomen Kiertoketju Oy:n toimitusjohtaja Kaisa Suvilampi kertoo.

nen Nokian yritys on pilotoinut laitteistoa Salossa ja Savonlinnassa.

MERKITTÄVÄ TEKIJÄ Suomen Kiertoketjun onnistumiselle on Kolmenkulman alue. Nokian kaupunki on kehittänyt siitä noin 600 hehtaarin ECO3-alueen bio- ja kiertotalousyrityksille.

Naapurissa sijaitseva Nowaste Oy on tärkeä kumppani Suomen Kiertoketjulle. Noin 12 vuotta sitten toimintansa aloittanut kiertotalousyritys rakennuttaa murskauslinjastoa, jolla se toimittaa kierrätysoperaattori Kuusakoski Oy:ltä hankkimistaan renkaista murskatun kumirouheen pyrolyysilaitokselle.

"Saamme raaka-aineen välivarastoomme kuljettimella suoraan heidän murs-

kaamostaan. Kun rouhe on kuivunut, ajamme sen kurottajalla sisään prosessiin."

Läheisyys hyödyttää molempien yritysten liiketoimintaa ja säästää kuljetuskustannuksia. Tämä puolestaan heijastuu ympäristöön.

"Ympäristö on tärkeä huomioida, sillä nykyään maailma ei kestä. Tavallisesti pyrolyysilaitokset lämpiävät prosessihöyryllä tai jopa avoliekillä, mutta meidän laitoksemme pyrolyysi perustuu sähköön. Se tekee työstä turvallisempaa ja puhtaampaa."

YKSI KUIVATISLAUKSESSA syntyvä raaka-aine on carbon black eli kimrööki, jota käytetään vahvisteaineena renkaissa.

"Myös rengasvalmistajat miettivät yhä enemmän ympäristöarvoja. Olisi hienoa saada jalostettua käytetyistä renkaista uudelleen renkaan valmistukseen soveltuvaa raaka-ainetta."

Pyrolyysistä saatava öljy puolestaan sisältää bensiinin, dieselin ja polttoöljyn veroisia jakeita. Sitä voi polttaa sellaisenaan lämmöntuotannossa.

"Se ei kuitenkaan ole fiksuria. Jatkojalostamalla siitä saa polttoaineita, joita voi käyttää ajoneuvoissa. Olemme käynnistäneet neuvottelut öljynjalostajien kanssa niin Suomessa kuin ulkomailla."

Mitä erikoistuneempia uusiojalosteita rengasmassasta kyetään valmistamaan, sitä kukoistavampaa kierrätystoiminnasta tulee taloudellisesti. ●

YHDESSÄ RINTAMASSA

Tuottajayhteisöjen neuvottelukunnan edustajat kokoontuivat viime marraskuussa Tampere-taloon keskustelemaan alan haasteista Tuottajavastuuiltapäivään.

TEKSTI JA KUVA JUHO PAAVOLA

Renkaat

SUOMEN
RENGASKIERRÄTYS

Tuottajayhteisöjen neuvottelukunnan (TYNK) edustajia: Arto Puumalainen (SER-tuottajayhteisö ry), Olli Alanen (European Recycling Platform), Arto Silvennoinen (Suomen Autokierrätys Oy), Kyösti Pöyry (Suomen Keräyspaperi Tuottajayhteisö Oy), Merja Helander (Suomen Keräystuote Oy), Risto Tuominen (Suomen Rengaskierrätys Oy), Lauri Nylander (Akkukierrätys Pb Oy), Liisa-Marie Santakoski (Recser Oy), Pasi Nurminen (Suomen Palautuspakkaus Oy), Tapani Sievänen (Mepak-Kierrätys Oy), Vesa Soini (Suomen Uusiomuovi Oy), Peter Rasmussen (Suomen Uusiomuovi Oy) ja Eija Jokela (Suomen Kuitukierrätys Oy). Kuvasta puuttuu Pertti Raunamaa (FLIP ry).

Tuottajayhteisöjen merkitys on valtava – paljon suurempi kuin paristonsa kaupan keräyspisteeseen, pahvinsa taloyhtiön kartonkilaatikkoon tai kuluneet kuminsa rengasliikkeessä kierrätysjärjestelmään luovuttava kuluttaja uskoisi.

”Tuottajayhteisöt keräävät vuosittain talteen yli miljoona tonnia materiaalia. Se merkitsee noin 30000 täysperävaunurekkaa”, Merja Helander sanoo.

Suomen Keräystuote Oy:n asiamiehenä toimiva Helander puhuu Tampereella viime marraskuussa Tuottajavastuuiltapäivässä, jonka järjestäjänä toimii Tuottajayhteisöjen neuvottelukunta (TYNK). Se on Suomessa toimivien tuottajayhteisöjen edunvalvoja.

Suomen 17 tuottajayhteisöstä 13 on TYNK:n jäseniä. Niiden tavoitteena on parantaa yhteistyötä viranomaisten kanssa sekä viestintää kuluttajille. Niin saadaan aikaan entistä tehokkaampaa kierrätystä ja materiaalien uusiokäyttöä.

”Minunkin kesti aikansa huomata, mihin asioihin yhteistä edunvalvontaa tarvitaan. Se on toella tärkeää lainsäädännössä, tiedottamisessa ja kouluttamisessa”, Merja Helander kertoo.

MERJA HELANDER puhuu konserteistaan tunnetun Tampere-talon Maestro-salissa. Järjestyksessään toinen Tuottajavastuuiltapäivä on koonnut paikalle tuottajayhteisöjen jäseniä ja sidosryhmiä. Seuraava tapahtuma on syksyllä 2018.

”Tarkoitus on tehdä koko tuottajavastuutoiminta entistä tunnetummaksi ja samalla kertoa eri alan edustajille, mitä toisilla aloilla tapahtuu”, Suomen Rengaskierrätys Oy:n toimitusjohtaja **Risto Tuominen** kiteyttää.

Merja Helanderin jälkeen estradille nousee Pirkanmaan ELY-keskuksen johtava tuottajavastuunvalvoja **Teemu Virtanen**. Hän kollegoineen tulkitsee niin Suomen kuin EU:n lakeja ja direktiivejä, jotta tuottajayhteisöt toimivat oikein.

”Tarjoamme keppiä ja porkkanaa: etupäässä porkkanaa, sillä pyrimme ensisijaisesti neuvoamaan tuottajavastuussa olevia ja tekemään heidän kanssaan yhteistyötä”, Teemu Virtanen sanoo.

Puheenvuoron käyttävät myös RaSi Ry:n toimitusjohtaja **Harri Fagerlund**, Viron MTÜ EES-Ringlusin **Margus Vetsa** sekä johtaja **Olli Maetkivi** Pirkanmaan ELY-keskuksesta.

Tarkoituksemme on tehdä tuottajavastuutoimintaa entistä tunnetummaksi.

Videoyhteydellä terveisensä Strasbourgista välittää europarlamentaarikko **Merja Kyllönen**. Hän suomii erityisesti vapaamatkustajia – yrityksiä, jotka myyvät tuottajavastuun alaisia tuotteita mutta laistavat kierrätysmaksuista.

”Tällaiset toimijat eivät välitä siitä, mitä meriin dumpatut jätteet aiheuttavat luonnolle ja ihmisille”, Merja Kyllönen sanoo.

VAPAAMATKUSTAJAT OVAT kierrätysalan kuuma peruna. Koska myös heidän tuottamansa hyödykkeet tulevat kierrätykseen, kuuluiset yritykset joutuvat maksamaan osuuttaan enemmän.

”Erityisen huolissani olen uudesta Kiina-ilmiöstä. Suomalaiset perustavat yrityksiä Kiinaan, josta ne myyvät tuotteita etämyyntinä verkkosivuilla Suomeen”, Teemu Virtanen sanoo.

EU:ssa on valmisteilla jätedirektiivin muutos, jossa pyritään määrittelemään pelisäännöt etämyynnille. Virtasen mukaan yhteistyö esimerkiksi asiassa aloitteellisen Saksan kanssa toimii jo nyt. Sen sijaan Kiinan-tapaisten pelurien kanssa on hankalampaa, koska yhteiset direktiivit puuttuvat.

”Olisi tietenkin väärin, jos esimerkiksi kuluttajan tilaamat sähkö- ja elektroniikkalaitteet juutuisivat tulliin, koska kierrätysmaksuja ei ole maksettu. Ja vaikka lähettäisimme mandariini-kiinaksi viestejä paikallisille viranomaisille, tuskinpa heitä kamalasti Suomen kierrätysmaksut kiinnostavat.” ●

SER kiertämään

Tiedätkö, mitä kaikkea kuuluu sähkö- ja elektroniikkaromuun (SE-romuun).
Ja mihin sen voi jättää maksutta?

TEKSTI JOUKO VUORELA

Mikä on SERTY?

SER-tuottajayhteisö ry on perustettu 2001 hoitamaan käytöstä poistuneiden sähkö- ja elektroniikkalaitteiden keräystä ja kierrätystä. SERTYn vastuulle kuuluvat mm. suuret ja pienet kodinkoneet, ICT-laitteet, viihde-elektronikka, valaisimet, sähkötyökalut, lelut ja liikuntavälineet, lääkinnälliset laitteet, valvontalaitteet ja automaattit. SER-tuottajayhteisöön kuuluu tällä hetkellä n. 140 jäsenyritystä.

SERTYn keräämä sähkö- ja elektroniikkaromu 2010–16 (tonnia)

Mihin SE-romun voi jättää?

SERTYllä on n. 450 vastaanottopisteen runkoverkosto, joka on rakennettu pitkälti kunnallisten jätehuoltoyhtiöiden ympärille. Siinä ovat mukana myös kaikki käsittelijäoperaattorit sekä yksityisiä jätehuoltoyhtiöitä. Lisäksi verkostoon kuuluu n. 2000 kauppakeräyspistettä: kuluttaja voi uuden laitteen ostaessaan palauttaa vanhan kauppaan. Vastaanottopisteet löytyvät kierrätys.info-sivustolta: www.kierratys.info

Mitä SE-romusta tehdään?

Suomessa on seitsemän käsittelylaitosta, joissa sähkö- ja elektroniikkaromusta poistetaan ensiksi esikäsittelyssä haitalliset aineet, kuten lyijy, elohopea, kadmium ja kuudenarvoinen kromi. Ne toimitetaan ongelmajätelaitokselle. Sitten erotellaan lasi, muovit ja metallit, kuten rauta, alumiini, magnesium, kupari, sinkki ja ruostumaton teräs käytettäväksi raaka-aineina. Metallit erotetaan murskaamalla laitteet, jalometallien erotus tapahtuu sulatusprosessissa.

**SE-laitteiden
keveneminen
on pienentänyt
kierrätysmääriä
viime vuosina.**

Mitkä ovat alan haasteet?

"Ehkä meillä ei ole niinkään haasteita vaan mahdollisuuksia. Olemme viime vuosina investoineet konttikalustoon ja parantaneet logistiikkaa huomasti. Kontit on optimoitu tieliikennelain sallimiin mittoihin. Kuormapainomme ovat nousseet runsaasti. Siinä on tosin haastetta, että saisimme kuluttajat palauttamaan kierrätykseen tietotekniset laitteet, kuten kännykät, tabletit ja läppärit", sanoo SER-tuottajayhteisö ry:n toiminnanjohtaja **Arto Puumalainen**.

Datan hinta

TÄTÄ KIRJOITETTAESSA oli kotimaisessa mediassa puhjennut kelpo äläkkä: lukematomat näppärät Facebook-testit eivät olleetkaan pro bono -hengessä käyttäjien viihdykkeeksi synnytettyjä, vaan taustalla oli katala ajatus kerätä ja myydä käyttäjäprofiilien dataa. Sosiaalisessa mediassa asiasta valittanutta käyttäjää ei lohduttanut edes tietoisuus siitä, että ulkomaisista filmitähdistä hän muistutti eniten Rowan Atkinsonia.

Foliahattuisille veljille ja sisarille on luvassa sikäli huonoja uutisia, että sosiaalisen median kautta tapahtuva tietojen kalastelu ja kauppaaminen ovat vasta alkua. Perinteisten liiketoimintamallien murtuessa jokainen varte-notettava toimija koittaa paitsi

keksiä bisneksensä uudestaan myös ymmärtää asiakasdatan arvon. Liikenteen uudet palvelumallit rakentuvat tämän varaan, mutta perinteiset autonvalmistajat eivät jää osattomiksi.

Henkilöauton käytöstä syntyvä datamäärä hakee vertaistaan. Paikannustietojen ohella modernin auton järjestelmät tuottavat tietorivejä auton kuormauksesta rengaspaineen ja lasinpesunesteen tason kautta turvalaitteiden käyttöön. Datan hyödyntämismahdollisuudet liikenteen palveluissa, finanssi- ja vakuutuslalla, kaupassa ja kaavoituksessa ovat rajattomat, mutta käytännön toteutukset antavat vielä odottaa itseään.

Vai antavatko sittenkään? Viime vuonna BMW avasi yhteistyössä IBM:n kanssa toteutetun markkinapaikan, BMW CarDatan, jonka kautta kaupalliset toimijat pääsevät kiinni bemarkistien synnyttämiin tietoihin – bemarkistien luvalla, totta kai. Luvan kysyminen on paitsi pakollista myös kohdeltiasta, sillä autoilijat suhtautuvat tietokauppaan vielä epäillen.

Kulttuurisetkin erot näkyvät. Konsulttitalo McKinseyn taannoinen tutkimus paljastaa, että amerikkalaisten autoilijoiden halukkuus jakaa

omaa dataansa parempien ja tarkempien palveluiden vastapainoksi on merkittävästi suurempaa kuin Manner-Euroopassa. Vain noin puolet saksalaisista olisi valmis luovuttamaan tietojaan käyttöön perustuvien tiemaksujen tai verotuksen kohdentamiseksi paremmin.

Tulevaisuudessa lupaa kysytään harvemmin ja oikeus kieltäytyä tietojenvaihdosta voi tulla kalliiksi esimerkiksi korotettujen vakuutusmaksujen muodossa. Liikenteen uudet palvelumallit perustuvat siihen, että asiakkaiden synnyttämä data jää yhtiön omaisuudeksi. Taistelu siitä, kuka omistaa yksityisomisteisissa tai leasingautoissa syntyvän tiedon, on vielä edessä. Virtuaalisten basarien esiinmarssia odotellessa on hyvä viettää hetki puntaroimassa, millaisen hintalapun omille tiedoilleen asettaisi. ●

”

Henkilöauton käytöstä syntyvä datamäärä hakee vertaistaan.

KUVA JOHANNA KINNARI

Kierrätysmaksut 1.1.2018

Ajoneuvorenkaiden kierrätys rahoitetaan uusien renkaiden oston yhteydessä perittävällä kierrätysmaksulla. Kierrätysmaksu määräytyy renkaiden kokoluokan mukaan.

Renkaiden noutopalvelu sopimuskumppaneille numerosta:

08000 6886

tai sähköpostilla:

rengas@kuusakoski.com

nouto@rengaskierratys.com

netissä:

<https://eService.kuusakoski.com>

Luokka

ALV 0%

ALV 24%

101	Mopon, skootterin ja moottoripyörän renkaat	≥ 10,0"	1,26	1,56
102	Henkilöauton renkaat		1,40	1,74
103	Paketti- ja jakeluauton renkaat	< 17,5"	1,40	1,74
104	Kuorma- ja linja-auton renkaat	≥ 15,0"	6,89	8,54
105	Teollisuusrenkaat	≥ 15,0"	6,89	8,54
106	Traktorin vapaasti pyörivät eturenkaat, traktorin perävaunun renkaat, pienlaitteet, mönkijät ja teollisuusrenkaat poislukien ajoleikkureiden ja työntökärrien renkaat < 10"	< 15,0"	1,79	2,22
107	Maatalousrenkaat	< 20,0"	3,83	4,75
108	Maatalousrenkaat	≥ 20,0"	8,64	10,71
109	Työ- ja metsäkonerenkaat	< 300 kg	13,73	17,03
110	Työ- ja metsäkonerenkaat	≥ 300 kg	64,08	79,46
111	Pinnoitetut kuorma-auton renkaat		4,14	5,13
112	Pinnoitetut henkilöauton renkaat		0,00	0,00
113	Isot työkoneen renkaat	> 2000 kg	500,00	620,00

SUOMEN
RENGASKIERRÄTYS

www.rengaskierratys.com

Suomen Rengaskierrätys Oy • Teknobulevardi 3–5, 01530 Vantaa • Puh 09 612 6880 • Fax 09 6126 8810